

Motion om förändrat förfarande vid upphandlingar

Häromdagen kom Svenskt näringslivs rankning av företagsklimatet i landets kommuner. Uppsala fick sin sämsta placering någonsin, vilket är djupt oroande. Nu måste krafttag tas för att Uppsala ska lyfta sig och för att företag fortsatt ska vilja etablera sig och verka i vår kommun. En viktig fråga att ta tag i omgående är hur kommunen hanterar upphandlingar.

Varje år upphandlar Uppsala kommun varor och tjänster för cirka 3 miljarder kronor. Då behöver vi vara säkra på att förfarandet är det bästa möjliga, så att vi också får ut mest av våra skattepengar. Vid upphandlingar är det viktigt att såväl små som stora företag känner sig välkomna att lämna anbud, liksom lokala företag som förser många Uppsalabor med arbete. De nya upphandlingslagarna ökar möjligheterna att ställa hållbarhetskrav, till exempel gällande miljö och sociala hänsyn. Men upphandlingarna ska självklart även fortsättningsvis hanteras på ett sätt som möjliggör för företag att delta på likvärdiga och icke-diskriminerande villkor. Uppsala kommuns egen upphandlingsprocess kan bli mer tydlig, transparent, modern och förutsägbar.

Trots att upphandlingssumman uppgår till 3 miljarder kronor årligen saknas en effektiv politisk styrning över denna viktiga verksamhet. Upphandlingsbesluten är utsprida på olika nämnder, som i sin tur kan ha delegerat det till särskilda upphandlingsutskott. Vissa nämnder följer arbetet på nära håll under processens gång, medan andra nämnder fattar ett inriktningsbeslut och sedan låter tjänstepersoner sköta resten. Förhållningssättet och processen ser olika ut inom Uppsala kommun. Det förvirrar företagen och gör att Uppsalas renommé lämnar mycket att önska.

Ett stort problem för många företagare, och särskilt de som verkar enbart i Uppsala, är upphandlingar som inte är kopplade till en specifik nämnd, utan gäller kommunens övergripande behov, där Uppsala kommun hellre ansluter sig till nationella ramavtal (via SKL, Sveriges kommuner och landsting) än att genomföra en egen upphandling. Genom att använda sådana ramavtal, som inte sällan är dyrare och sämre, så utesluts många lokala företag. Här vill vi i Liberalerna genomföra en principändring. Egna upphandlingar ska alltid genomföras när det finns företag i Uppsala som har möjlighet att vara med i en upphandling. Nationella ramavtal ska snarare vara undantag än regel.

En annan viktig del är hur uppföljningen av ingångna avtal. Bristande avtalsuppföljningar från kommunens sida leder till att vi inte kan vara säkra på att vi får vad vi avtalat om liksom det kan leda till snedvriden konkurrens. Det finns företag som är bättre på att svara på förfrågningsunderlag än på att leverera. En annan brist är att kommunen trots en upphandling, ändå köper tjänster och varor från företag som inte har blivit upphandlade eller har ramavtal.

Utöver dessa förslag vill Liberalerna också, vilket vi tidigare motionerat om, att ett upphandlingsråd inrättas, bestående av förtroendevalda, företagare och tjänstepersoner, vilka kontinuerligt arbetar för att vässa Uppsalas upphandlingsförfaranden.

Liberalerna yrkar därför på att Uppsala kommunfullmäktige fattar beslut om:

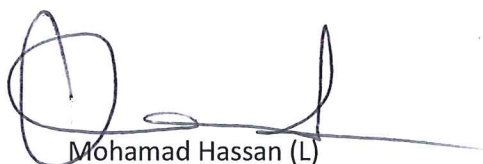
Att varor och tjänster som inte har någon specifik nämndtillhörighet och sträcker sig över flera nämnders ansvarsområde alltid upphandlas genom aktivt beslut i kommunstyrelsen.

Att kommunstyrelsen säkerställer att nationella ramavtal, där Uppsala företag inte kan medverka, enbart används i undantagsfall och under en tydlig begränsad period.

Att avtalsuppföljning regelmässigt sker och utformas så att det är möjligt att säkerställa att levererad vara eller tjänst motsvarar det avtalade.

Att upphandlingar sker efter samma principer i alla nämnder.

Att säkerställa att upphandlingar i Uppsala kommun främjar konkurrens på lika villkor.

Mohamad Hassan (L)